

ساخت نانوحسگر گامای جدید با استفاده از نقاط کوانتومی کادمیم تلوراید آلائیده با گادولینیم

شهزاد فیضی^۱، حکیمه زارع^{۲*}، شیما قرقانی^۲، سید یوسف فضائی^۱

۱. پژوهشکده کاربرد پرتوها، پژوهشگاه علوم و فنون هسته ای، تهران، ایران

۲. دانشکده فیزیک، دانشگاه یزد، یزد

چکیده: در سال‌های اخیر، استفاده از حسگرهای نانو برای توسعه و پیشرفت پژوهش‌ها در فناوری هسته‌ای از جایگاه ویژه‌ای برخوردار بوده است. این دستگاه‌ها به دلیل دقت بالا در جذب، شناسایی و اندازه‌گیری پرتو گاما بسیار مورد توجه قرار گرفته‌اند. در این پژوهش، توسعه نانوحسگرهای گامای کامپوزیتی نقاط کوانتومی کادمیوم تلوراید با استفاده از یون‌های پارامغناطیسی گادولینیم مد نظر قرار گرفت. نانوکامپوزیت با ماتریس پلی‌وینیل استات حاوی نقاط کوانتومی کادمیم تلوراید آلائیده شده با گادولینیم ساخته و شناسایی شد. سپس، نانو حسگر با استفاده از الکترودهای مسی آبرکاری شده با طلا ساخته شد. ویژگی‌های نانوحسگر در برابر پرتو گاما بررسی شد و با سایر نانوحسگرهای فاقد یون گادولینیم مقایسه شد. نتایج نشان داد نانوحسگرهای دارای یون گادولینیم در ساختار نقاط کوانتومی دارای عملکرد بهتر و دقیقتر در برابر پرتو گاما هستند.

واژگان کلیدی: نانو حسگر، پرتو گاما، نقاط کوانتومی کادمیم تلوراید، گادولینیم.

*hzare@yazd.ac.ir

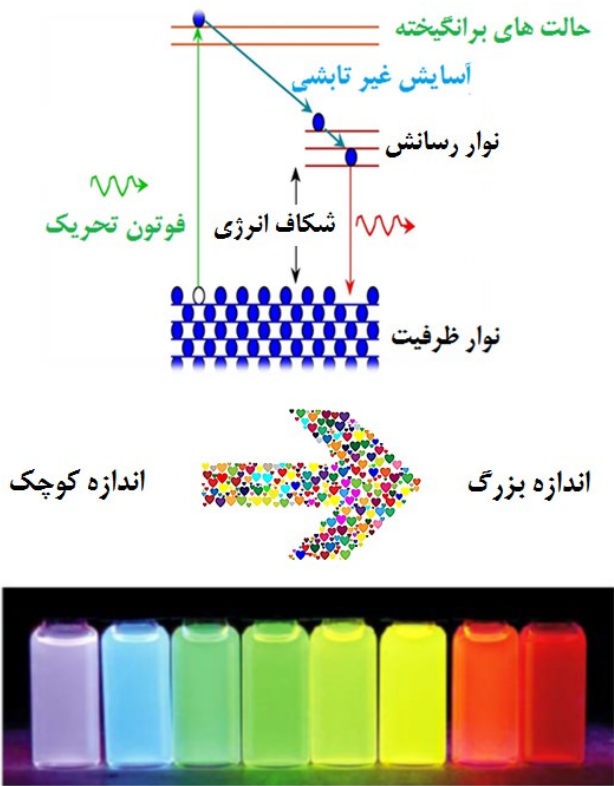
ظرفیت هستند که توسط شکاف انرژی از هم جدا می‌شوند. شکاف انرژی در نیم‌رسانای توده مقدار ثابتی است که تنها به ترکیب آن مواد بستگی دارد، اما وقتی که اندازه ماده کمتر از شعاع اکسایتون بوهر می‌شود، مقدار شکاف انرژی تغییر می‌کند یعنی به اندازه ذرات وابسته است. با توجه به اینکه ویژگی نوری نقاط کوانتومی به شدت وابسته به اندازه ذره آن‌ها است، کنترل اندازه ذرات بسیار حائز اهمیت است، زیرا با افزایش اندازه نانو ذرات، شکاف انرژی کاهش یافته و طول موج گسیل شده افزایش می‌یابد و بالعکس. به عنوان

۱- مقدمه

استفاده و توسعه نانوردیاب‌های نقاط کوانتومی نه تنها در پژوهش بنیادی بلکه برای بسیاری از کاربردهای فناوری نوین به عنوان یکی از زمینه‌های مهم پژوهشی در علوم مدرن مورد توجه فراوان دانشمندان قرار گرفته است [۵-۱].

در این نانوذرات نیم‌رسانا، فرایند رسانش با الکترون‌ها و حفره‌ها صورت می‌گیرد. این مواد دارای نوار رسانش و نوار

عملکرد بسیار آلی به عنوان میزبان و حسگر عمل می‌کنند [۱۰].

شکل ۱: طرح‌واره‌ای از شکاف انرژی و سازوکار انتقال انرژی و تصویری از نقاط کوانتومی کادمیم سلناید با اندازه‌های متفاوت تحت تابش نور ماورای بنفش

در مطالعه دیگر نشان داده شد، با افزودن دوپانت ها، دامنه پاسخ فوتوالکتریک و دامنه برداشت پرتو گاما گسترده تر شده و حسگرهای گامای سه جزیی نقاط کوانتومی کادمیم تلورید / اکسید گرافن / پلی وینیل استات و حسگر سه جزیی نقاط کوانتومی کادمیم تلورید / نانوذرات طلا / پلی وینیل استات در مقایسه با حسگرهای دو جزیی نقاط کوانتومی کادمیم تلورید / پلی وینیل استات دارای دقت بهتر در عملکرد هستند [۱۱ و ۱۲]. اخیرا نشان داده شده است افزودن نانوذرات مغناطیسی اکسید آهن در زمینه‌ی بسیار آلی سبب ایجاد یک میدان مغناطیسی در نانوحسگر و عملکرد بسیار مطلوب نانوحسگرهای نانوذرات اکسید آهن (Fe₃O₄)/گرافن اکساید/ پلی وینیل استات و نانوذرات اکسید آهن (Fe₃O₄)/گرافن اکساید/ پلی متیل متاکریلات

نمونه، با تغییر اندازه نقاط کوانتومی کادمیم سلناید از ۲/۳ به ۵/۵ نانومتر، شکاف انرژی این مواد از ۲/۷ به ۱/۹ الکترون ولت کاهش می‌یابد، در نتیجه با تغییر اندازه این نانوذرات می‌توان نشر رنگ در طول موج‌های متفاوت را مشاهده کرد (شکل ۱) [۷۰].

در یک مطالعه جدید، ویژگی نوری نقاط کوانتومی کادمیم سولفید در محیط آبی تحت تابش گاما به طور سیستمی مورد مطالعه قرار گرفت. نتایج این پژوهش نشان داد که تأثیر تابش گاما بر نقاط کوانتومی بستگی به اندازه آن‌ها دارد، به طوری که با کاهش اندازه اثر تابش گاما بر روی این نانومواد افزایش می‌یابد. از سوی دیگر، غلظت محلول نقاط کوانتومی عاملی دیگر برای تعیین قدرت تأثیر تابش گاما بر ویژگی نوری این نانومواد است، به طوری که غلظت کم نانومواد منجر به حساسیت بیشتر می‌شود. نتیجه‌ای بسیار مهم در این پژوهش نشان داد که تابش گاما نمی‌تواند به ساختار بلوری نقاط کوانتومی آسیب برساند و تابش گاما قادر به حذف گروه‌های تیول از سطح نقاط کوانتومی نیست. بلکه سازوکار اصلی پیشنهاد شده برای تغییرات نوری، افزایش اندازه نقاط کوانتومی‌ها با استفاده از رادیکال‌های آزاد تولید شده در آب به دلیل تابش گاما است. نتایج این پژوهش قابلیت بالای این نانومواد را به عنوان دزیومتر نشان می‌دهد [۸].

در مطالعه‌ای دیگر، ویژگی نوری نقاط کوانتومی کادمیم سولفید و نقاط کوانتومی کربنی تحت تابش گاما بررسی شد و نتایج نشان داد، این مواد در حالت محلول در آب و در زمینه بسیاری دارای عملکرد مطلوب به عنوان دزیومتر می‌باشند [۹].

طراحی هیبریدهای مبتنی بر نانوذرات بسیار آلی / معدنی برای سیستم‌های حسگر پرتو گاما نتایج امیدوار کننده‌ای را از خود نشان داده است. در این سیستم‌های نانوکامپوزیتی، نقاط کوانتومی کادمیم تلورید (CdTe) به عنوان دوپانت با جذب کارآمد پرتو گاما باعث افزایش دقت

بررسی شد و از میکروسکوپ الکترونی عبوری JEOL, JEM-2100F برای مشاهده‌ی نقاط کوانتومی استفاده شد. و برای بررسی ویژگی مغناطیسی نقاط کوانتومی از آنالیز مغناطیس‌سنج نمونه ارتعاشی (VSM) استفاده شد که دستگاه متعلق به شرکت مغناطیس دقیق کویر است.

۲-۲- ساخت نانوحسگر، پرتودهی و اندازه گیری های جریان الکتریکی

ساخت نانوحسگرها و اندازه گیری جریان الکتریکی در حضور پرتو گاما و در غیاب آن مطابق با روش های ارائه شده پیشین در مقالات این گروه پژوهشی انجام شد [۱۲]. به طور خلاصه، برای تهیه هر نانوحسگر، ۲ ml مخلوط دو حلال استون: آب (۱: ۱۰) و ۰/۴ g بسیار پلی‌وینیل استات و مقادیر متناظر از نقاط کوانتومی کادمیم تلوراید آلاینده با گادولینیم (مثلا برای نانوکامپوزیت % ۰/۱ w/w : مقدار g ۰/۰۰۴ از نقاط کوانتومی) افزوده شد. محلول شفاف حاصل تا کمترین حجم ممکن تغلیظ شد و سپس به یک سلول دارای دو وجه رسانا آبکاری شده با طلائی فوق خالص (شکل ۲) که دارای حفره $1 \times 1 \times 1 \text{ cm}^3$ است منتقل شد. محل قرار گرفتن نانوکامپوزیت در شکل ۲ نشان داده شد. سل به مدت یک شبانه‌روز در دمای اتاق قرار گرفت تا کامل خشک شود. نانوحسگرها پس از آماده شدن به اتاق پرتودهی منتقل شده و پس از اتصال به الکترومتر SuperMAX, STANDARD IMAGING تحت ولتاژ V ۱۰۰ قرار گرفتند، سپس، در یک میدان استاندارد cm^2 10×10 ، با ماشین پرتودهی ^{60}Co Picker V9 تحت آهنگ‌های دز در گستره ۱۴۰-۲۰ mGy/min قرار گرفتند.

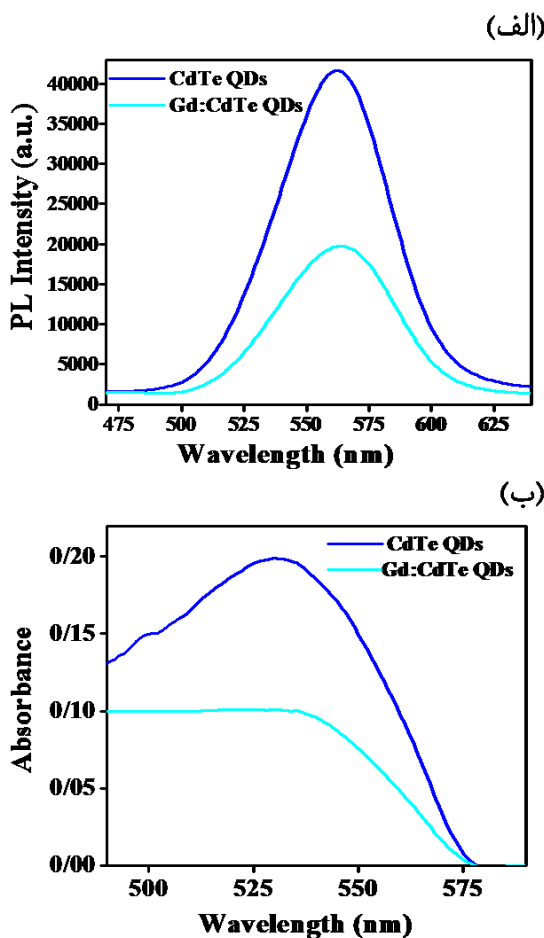
می‌شود [۱۳]. براین اساس در این پژوهش، توسعه نانوحسگرهای گامای کامپوزیتی نقاط کوانتومی کادمیم تلورید با استفاده از یون‌های پارامغناطیسی گادولینیم به برای افزایش دامنه پاسخ فوتوالکتریک با افزایش دامنه برداشت پرتو گاما و ایجاد جریان مغناطیسی درون نانوکامپوزیت (پس از اعمال ولتاژ) مد نظر قرار گرفت.

۲- بخش تجربی

۲-۱- ساخت نقاط کوانتومی کادمیم تلوراید آلاینده با گادولینیم

ساخت نقاط کوانتومی در دو مرحله‌ی ساخت محلول NaHTe و ساخت محلول Cd انجام می‌شود. $0/87 \text{ mmol}$ پودر Te و $7/3 \text{ mmol}$ از پودر NaBH_4 با ۷ ml آب بدون اکسیژن ترکیب و به بالن سه دهانه افزوده شد و در دمای اتاق و تحت گاز Ar هم‌زده شد و پس از گذشت زمان ۳ ساعت، محلول شیری رنگ حاصل شد. NaHTe به سرنگ حاوی آب مقطر منتقل شد. در مرحله دوم، $3/92 \text{ mmol}$ تیوگلیکولیک اسید (TGA) به 16 mmol از پودر CdSO_4 و $0/1$ درصد جرم مولی پودر GdCl_3 افزوده و با ۱۵۰ ml آب مقطر ترکیب شد و با استفاده از NaOH، pH محلول بر روی ۱۰ تنظیم شد و به منظور خارج کردن گاز اکسیژن، تمام مراحل ساخت تحت گاز Ar انجام شد. سپس، محلول اول به محلول حاوی Cd و TGA تزریق و به مدت ۵ ساعت در حمام روغن در دمای 100°C حرارت داده شد. به منظور شست‌وشوی ترکیب نهایی، به محلول استون افزوده شد. سپس، به مدت ۲ دقیقه با دور 2000 rpm سانتریفیوژ شد تا رسوب کامل جدا شود. رسوب تهیه شده را در دمای 55°C به مدت ۱۲ ساعت قرار داده شد تا کامل خشک شد. آنالیز اندازه نانوذرات بر نمونه‌ها انجام شد.

ساختار بلوری نقاط کوانتومی آلاینده با گادولینیم با استفاده از دستگاه پراش پرتوی ایکس MPD Philips X'Pert Pro

شکل ۳: الف) طیف‌های جذب و ب) نقاط کوانتومی کادمیم تلوراید و کادمیم تلوراید آلیایده به گادولینیم.

در شکل ۴، تصویر محلول نقاط کوانتومی آلیایده با گادولینیم پس از ۵ ساعت حرارت دهی در دمای 100°C تحت نور لامپ فرابنفش نشان داده است. همانطور که در شکل مشخص است، محلول نقاط کوانتومی شفاف است و ذرات بزرگ در آن مشاهده نمی‌شود. نورتابی مشاهده شده از نمونه در محدوده نور سبز است.

شکل ۵، الگوی پراش پرتو ایکس نقاط کوانتومی کادمیم تلوراید آلیایده با گادولینیم را نشان می‌دهد. بر طبق شکل، الگوی پراش پرتو ایکس دارای سه قله است که منطبق بر ساختار بلوری مکعبی است. در این نمونه اندازه بلورک بر اساس رابطه‌ی دبی شرر، حدود ۳ نانومتر محاسبه شد.

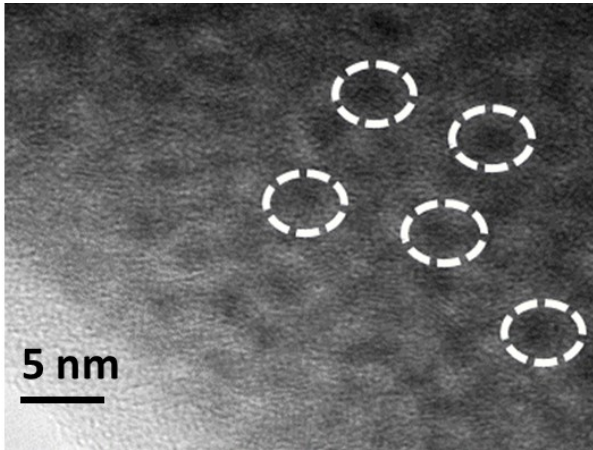

شکل ۲: تصاویر الکترودهای مسی آبکاری شده با طلا و حسگرهای تهیه شده (بالا) و چیدمان اندازه گیری جریان های الکتریکی (پایین)

۳- نتایج و بحث

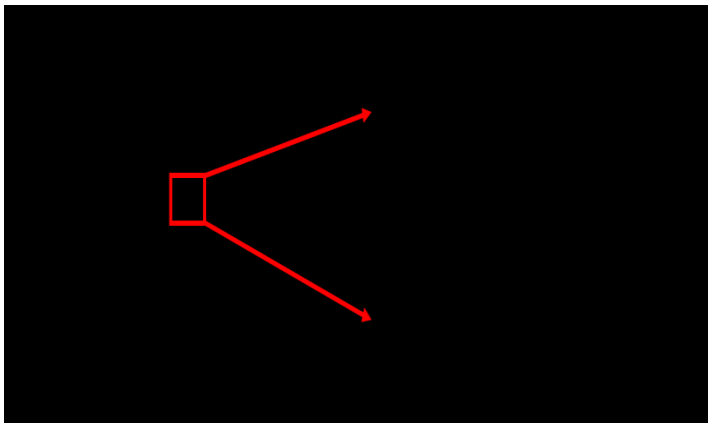
۳-۱- بررسی ویژگی فیزیکی و ساختاری نقاط کوانتومی

شکل ۳ الف، طیف‌های فلورسانس نقاط کوانتومی کادمیم تلوراید پیش و پس از آلیایده شدن با گادولینیم را نشان می‌دهد. محل قله فلورسانس نقاط کوانتومی کادمیم تلوراید و کادمیم تلوراید آلیایده به گادولینیم به ترتیب در ۵۶۱ و ۵۶۳ نانومتر قرار دارد و شدت قله فلورسانس نیز کاهش یافته است. بنابراین حضور یون گادولینیم در ساختار نقاط کوانتومی باعث کاهش شدت فلورسانس و جابجایی کم محل قله‌ی فلورسانس شده است. کاهش شدت فلورسانس نشان می‌دهد ترازهای انرژی ایجاد شده توسط یون‌های گادولینیم، میزان بازترکیب الکترون-حفره کاهش یافته است. طبق شکل ۳ ب، طیف‌های جذب نقاط کوانتومی کادمیم تلوراید و کادمیم تلوراید آلیایده به گادولینیم به ترتیب در ۵۳۰ و ۵۳۲ نانومتر قرار دارد. حضور یون‌های ناخالصی، تاثیر زیادی بر محل قله‌ی جذب نقاط کوانتومی نداشته است ولی باعث پهن تر شدن قله‌ی جذب شده است.

شکل ۶: تصویر HRTEM نقاط کوانتومی کادمیم تلوراید آلاینده به گادولینیم پس از ۵ ساعت حرارت دهی در دمای 100°C .

شکل ۶، تصویر میکروسکوپ الکترونی عبوری با قدرت تفکیک بالا از نقاط کوانتومی کادمیم تلوراید آلاینده به گادولینیم را نشان می‌دهد. بر طبق شکل، ذرات تقریباً کروی با اندازه متوسط ۳ نانومتر هستند که با نتایج حاصل از الگوی پراش پرتو ایکس هم‌خوانی دارد. ویژگی مغناطیسی نقاط کوانتومی آلاینده به گادولینیم توسط VSM انجام شد. شکل ۷، نمودار پسماند نقاط کوانتومی آلاینده به گادولینیم را در دمای اتاق نشان می‌دهد. نقاط کوانتومی دارای حلقه پسماند بسیار باریکی است که در واقع ماده مغناطیسی نرم محسوب می‌شود.

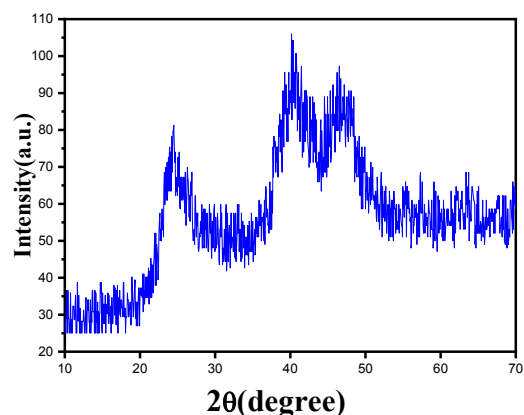
شکل ۷: الف) حلقه پسماند نقاط کوانتومی کادمیم تلوراید آلاینده به گادولینیم و ب) بزرگنمایی قسمت مشخص شده از حلقه پسماند.

شکل ۴: تصویر محلول نقاط کوانتومی آلاینده به گادولینیم تحت نور لامپ ماوری بنفش پس از ۵ ساعت حرارت دهی در دمای 100°C .

۲-۳- بررسی رفتار دزیمتری Gd-CdTe QDs/PVAc

در مورد ویژگی الکتریکی نقاط کوانتومی، به دو طریق می‌توان جریان الکتریکی درون الکتروود ایجاد کرد. در حالت اول که یک الکترون دهنده در ماتریس حضور دارد. انتقال الکترون از ترکیب الکترون دهنده به لایه ظرفیت نقطه کوانتومی، احتمال بازگشت الکترون‌های برانگیخته شده موجود در لایه رسانش به حالت پایه را کاهش داده و الکترون به الکتروود منتقل می‌شود. این حالت منجر به تولید جریان آندی در الکتروود می‌شود. در حالت دوم یک الکترون گیرنده در محلول حضور دارد. الکترون‌های برانگیخته شده

شکل ۵: الگوی پراش پرتو ایکس نقاط کوانتومی کادمیم تلوراید آلاینده به گادولینیم پس از ۵ ساعت حرارت دهی در دمای 100°C .

جدول ۱. اطلاعات منحنی جریان-آهنگ در نمونه های نانوکامپوزیت.

ردیف	نوع نانوکامپوزیت	معادله خط	مراجع
۱	PVAc pure	$y = 0.0007x + 0.07$	۱۰
۲	CdTe _{0.1%} /PVAc	$y = 0.0106x + 1.43$	۱۰
۳	Gd-CdTe _{0.1%} /PVAc	$y = 0.0179x + 1.58$	این مطالعه
۴	CdTe QDs _{0.1%} +AuNPs _{0.1%} /PVAc	$y = 0.0124x + 1.33$	۱۰
۵	CdTe _{0.1%} /GO _{0.1%} /PVAc	$y = 0.016x + 1.799$	۹

علت دقت و حساسیت بالاتر نانوکامپوزیت حاوی نقاط کوانتومی کادمیم تلورید آلاینده با گادولینیم در قیاس با نانوکامپوزیت های حاوی نقاط کوانتومی کادمیم تلورید را می توان در نکات زیر بیان کرد:

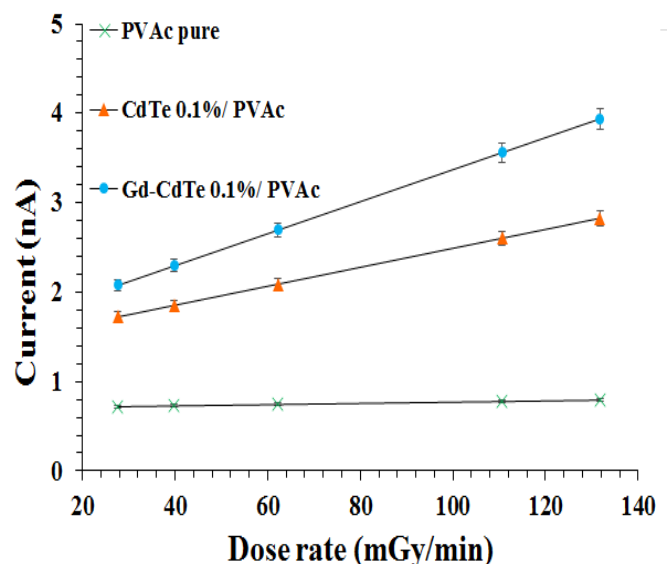
۱- قابلیت بالاتر یون های سنگین تر گادولینیم در قیاس با یون های تلوریوم در جذب پرتو گاما

۲- قابلیت ایجاد میدان مغناطیسی درون نانوکامپوزیت توسط یون های گادولینیم که منجر به تسهیل در حرکت الکترون ها و حفره ها به سمت قطب های مغناطیسی می شود [۱۳].

۳- حضور یون های گادولینیم در نقاط کوانتومی باعث ایجاد ترازهای انرژی واسطه در شکاف انرژی نقاط کوانتومی کادمیم تلورید می شود. بنابراین، مانع از باز ترکیب الکترون-حفره ی تولیدی توسط پرتو گاما می شود و در نتیجه جریان حسگر افزایش می یابد. در شکل ۹، طرحواره ای از نحوه ی قرار گرفتن ترازهای انرژی لانتانیدها در نوار انرژی نانوذرات نشان داده شده است.

به لایه رسانش به ترکیب الکترون گیرنده موجود در ماتریس منتقل می شوند. حفره موجود در لایه ظرفیت که بار مثبت دارد، با انتقال الکترون از الکتروود به لایه ظرفیت خنثی شده و یک جریان کاتدی ایجاد می شود [۸]. بنابراین، هرگونه تغییر در ویژگی الکتریکی و مغناطیسی نانوکامپوزیت به شدت بر رفتار این نانوماده در مقابل پرتو تاثیرگذار است.

منحنی شکل ۸، به بررسی تغییرات جریان در مقابل تغییرات آهنگ دز بسیار خالص و نانوکامپوزیت حاوی نقاط کوانتومی کادمیم تلورید و نانوکامپوزیت حاوی نقاط کوانتومی کادمیم تلورید آلاینده با گادولینیم و برخی دیگر از نانوکامپوزیت های حاوی کادمیم تلورید، تحت پرتوهای گاما را نشان می دهد. قابل مشاهده است که تمامی پاسخ های نانوکامپوزیت های حاوی نقاط کوانتومی کادمیم تلورید آلاینده با گادولینیم در گستره دز ۳۰-۱۳۰ mGy/min خطی هستند. پاسخ نانوکامپوزیت ها در جدول ۱ ارائه شده اند.

شکل ۸. مشخصه یابی دزیمتری CdTe و Gd-CdTe QDs/PVAc و QDs/PVAc و بسیار خالص بدون نانو مواد

[2] V. Venkatachalama, S. Ganapathya, Th. Subramanib, I. Perumalc, "Aqueous CdTe colloidal quantum dots for bio-imaging of Artemia sp," Inorganic chemistry communications, 128, 108510-57, 2021.

[3] S. Abbaspour, B. Mahmoudian, J. Pirayesh Islamian, "Cadmium telluride semiconductor detector for improved spatial and energy resolution radioisotopic imaging," World journal of nuclear medicine, 16, 101-107, 2017.

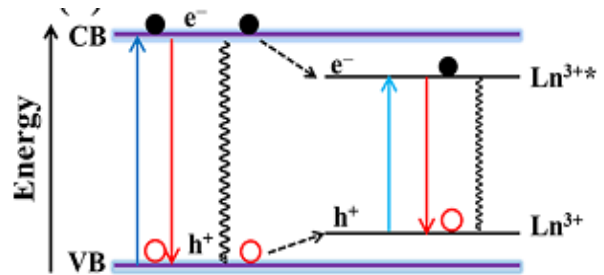
[4] G. Turkington, K. A. A. Gamage, J. Graham, "The simulated characterization and suitability of semiconductor detectors for strontium 90 assay in groundwater," Sensors, 21, 984-996, 2021.

[5] K. A. L. Koch-Mehrin, S. L.. Bugby, J. E. Lees, M.C. Veale, "Charge sharing and charge loss in high-flux capable pixelated CdZnTe detectors," Sensors, 21, 3260-85, 2021.

[6] O. Khani, H. Reza, M. Hasan, A. Azam, M. Jannesari, and M. Shamsipur, "Synthesis and characterizations of ultra-small ZnS and Zn_{1-x}Fe_xS quantum dots in aqueous media and spectroscopic study of their interactions with bovine serum albumin," Spectrochimica. Acta Part A Molecular and biomolecular spectroscopy, 79, 361-369, 2011.

[7] B. M. Hutchins, T. T. Morgan, M. G. Ucak-astarlioglu, and M. E. Williams, "Optical properties of fluorescent mixtures: comparing quantum dots to organic dyes," Journal of chemical education, 84, 1301-1303, 2007.

[8] H. Alehdaghia, E. Assara, B. Azadegana, J. Baedia, A.A. Mowlavi, "investigation of optical and structural properties of aqueous CdS quantum dots under gamma irradiation" Radiation Physics and Chemistry, 166, 108476-82, 2020.

شکل ۹. طرح‌واره‌ای از نقل و انتقالات الکترون و حفره بین نوارهای رسانش و ظرفیت و ترازهای انرژی ایجاد شده توسط یون‌های لانتانیدها [۱۴].

همانطور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود، با افزودن گادولینیم به ساختار نقاط کوانتومی دقت و حساسیت این نانوحسگرها بیشتر از زمانی است که یک نانوذره ثانویه نظیر طلا یا گرافن اکسید به محیط نانوذره افزوده شده است [۱۱ و ۱۲]. لازم به ذکر است گادولینیم به دلیل داشتن ۷ الکترون جفت نشده نسبت به یون‌های پارامغناطیس دیگر مانند منگنز (۵ الکترون جفت نشده)، کبالت (۳ الکترون جفت نشده) و یوروپیم (۶ الکترون جفت نشده) می‌تواند حتی در مقدار کم نیز، باعث ایجاد خاصیت مغناطیسی در نقاط کوانتومی شود.

۴- نتیجه‌گیری

این مطالعه نشان داد، در مقایسه با نمونه مشابه این نانوکامپوزیت‌ها، نانوکامپوزیت‌های حاوی گادولینیم و پلی وینیل استات (Gd-CdTeQDs 0.1%/ PVAc)، بسیار مورد استفاده در این پژوهش، PVAc، دارای حساسیت بالاتری است [۱۱] و با توجه به این نکته که افزودن مقادیر کم از گادولینیم می‌تواند باعث کاهش سمیت کادمیم تلوراید شود و نیاز به افزوده نمودن سایر نانومواد را مرتفع کند.

مراجع

[1] M. Clift, V. Stone, "Quantum dots: an insight and perspective of their biological interaction and how this relates to their relevance for clinical use," Theranostics, 2, 668-80, 2012.

acetate/ cadmium telluride gamma nanosensor: Introduction of a new gamma nanosensor,” *Nanoscale*, 8, 83-87, 2021.

[13]. Sh. Feizi, A. Alipour, P. Ashtari, M. Samii Matin “ γ -Ray dosimeters based on magnetic nanoparticles in graphene oxide nanocomposites: novel resistive dosimeters,” *Applied physics A*, 127, 415-421, 2021.

[14]. G. H. Debnath, P. Mukherjee, and D. H. Waldeck. "Optimizing the key variables to generate host sensitized lanthanide doped semiconductor nanoparticle luminophores." *The Journal of Physical Chemistry C* 124, 26495-26517, 2020.

[9] E. Assar, H. Alehdaghi, B. Azadegan, A. A. Mowlavi, J. Baedi, B. Maleki, “Investigation on the effect of gamma-ray irradiation on the luminescence properties of quantum dots in order to dosimetry plications”, *NANOSCALE*, 6, 28-35, 2019.

[10] M. A. Hosseini, Sh Feizi, A. Mehdizadeh, P. Ashtari, M. Mojtahedzadeh, M. A. Mosleh-Shirazi, A. Alipour, “Dosimetric investigation of a new quantum dots/nanocomposite (CdTe QDs/PVK) sensor for real-time gamma radiation detection,” *Applied physics A*, 125, 868-876, 2019.

[11] M. H. Mehrabian, Sh. Feizi and Sh. Moradi Dehaghi “Cadmium telluride quantum dots/graphene oxide/poly vinyl acetate (CdTe QDs/GO/PVAc) nanocomposite: a novel sensor for real time gamma radiation detection,” *Radiochimica Acta*, 108, 483–490, 2020.

[12]. Sh, Feizi, M. A. Mehrabian, Sh. Moradi, “Investigation of the effect of adding gold nanoparticles on the performance of polyvinyl

Construction of a new gamma nanosensor using gadolinium-doped CdTe quantum dots

Sh.Feizi¹, H. Zare*, S.Gharghani^{1,2}, Y.Fazaeli¹

¹Radiation Application Research School, Nuclear Science and Technology Research Institute (NSTRI), Moazzen Blvd., Rajaeeshahr, P.O. Box 31485-498, Karaj, Iran

²Physics Department, Faculty of Science, Yazd University, P.O. Box 89195-741, Yazd, Iran

Abstract: In recent years, the use of nanosensors for the development of research in nuclear technology has had a special place. Due to the high accuracy in absorbing, detecting and measuring gamma rays, these devices are noticed well. In this study, the development of composite gamma nanosensors of cadmium telluride quantum dots using gadolinium ion paramagnetic ions was considered. The nanocomposite was synthesized using a polyvinyl acetate matrix containing characterized cadmium telluride quantum dots doped with gadolinium. The nano-sensor was then fabricated using gold-plated copper electrodes. The characteristics of nanosensors against gamma ray were investigated and compared with other nanosensors without gadolinium ion. The results showed that nanosensors with gadolinium ion in the structure of quantum dots have better and more accurate performance as gamma ray probes.

Keywords: Nano-sensor, gamma ray, CdTe quantum dots, gadolinium.